

Innføringstilbud til minoritetsspråklige elever

Høsten 2012 ble opplæringsloven endret slik at kommunene nå kan organisere særskilt opplæringstilbud i egne grupper for elever som nettopp har kommet til Norge. Rambøll har undersøkt hvordan enkelte kommuner og fylkeskommuner har organisert denne opplæringen.

RAPPORT | SIST ENDRET: 02.09.2013

Tittel:

Kartlegging av innføringstilbud til elever som kommer til Norge i ungdomsskolealder og som har få års skolegang før ankomst

Rapporten:

[Last ned rapporten \(PDF\)](#)

Utgiver:

Rambøll management

År:

2013

Hva er innføringstilbud?

Endringen i opplæringsloven skal gi et bedre tilbud til barn som kommer til Norge. Målet for opplæring i et innføringstilbud er at elevene så raskt som mulig skal lære seg norsk og bli i stand til å nå kompetansemålene i Kunnskapsløftet, og følge den ordinære opplæringen i norsk skolen. Det er frivillig å delta i denne opplæringen og tilbudet skal være tidsavgrenset.

Tre ulike modeller

Rambøll skisserer tre modeller for innføringstilbud viser ulike utfordringer og suksesskriterier for modellene.

1. Delvis integrert tilbud Elevene har tilhørighet i ordinær klasse, men deler av opplæringen gis i egne grupper
2. Innføringsklasser Elevene går i egne klasser ved ordinære skoler
3. Innføringsskoler Elevene går på egne skoler

Rambøll finner at elevenes skolebakgrunn i liten grad er avgjørende for hvilket tilbud elevene får. Med unntak av store bykommuner, gis innføringstilbud til alle nyankomne minoritetsspråklige elever uavhengig av skolebakgrunn. Rapporten er basert på data hentet fra 10 kommuner og 6 fylkeskommuner.

Innføringstilbud i grunnskolen

Kartleggingen viser at kommunestørrelse, antall skoler og antall elever med særskilt vedtak om språkopplæring kan ha betydning for hvilken modell kommunene velger. De minste kommunene i kartleggingen har hovedsakelig delvis integrerte tilbud. Av de seks kommunene med over 20 000 innbyggere som inngikk i kartleggingen, har fire i dag en innføringsskole, mens to har innføringsklasser.

Innføringstilbud i videregående opplæring

For elever over 16 år viser Rambølls kartlegging at syv av ti kommuner anbefaler de svakeste elevene å ta ett eller flere år i kommunens voksenopplæring. Ellers har fem av seks fylkeskommuner organisert innføringstilbud som et «nulte år», hvor eleven ikke bruker av sin rett til videregående opplæring.

Kartlegging er viktig

Kartlegging av elevenes kunnskap og ferdigheter er en forutsetning for å kunne gi et tilpasset opplæringstilbud. Samtidig er det varierende praksis på dette området og flere kommuner etterlyser tydeligere føringer for hva som bør kartlegges, når dette bør gjøres og hvilke verktøy som bør benyttes.

Samarbeid med foreldre og PP-tjenesten

Tett dialog med foresatte er en forutsetning for å lykkes med innføringstilbudet. Samarbeidet med hjemmet er spesielt viktig for å motivere eleven til å gjennomføre et innføringstilbud. Samarbeidet med PP-tjenesten varierer, men et flertall av informantene påpeker at tjenestens kompetanse på migrasjonspedagogikk og traumer er svært varierende og i hovedsak mangelfull.

Utfordring i overgang mellom grunnskole og videregående

Kartleggingen viser at det er særlige utfordringer knyttet til overgangen mellom grunn- og videregående skole for elever som kommer til Norge i ungdomsskolealder med lite skolebakgrunn. Selv om lovverket i prinsippet er klart, oppleves det i sektoren som uklart og uhensiktsmessig.